

וְשָׁדֵר לְעַבְדָּא, אֲשֶׁכַּח עֵינָא דְמִיָּא, וְכִדִּין אֲזִדְמַנַּת לִיה
 לְאַבָּא אֲתָתָא. וְהָא בְּאַתְרֵי דָא, לָא אֲשַׁכְּחָנָא לָא עֵינָא
 וְלֹא בִירָא וְלֹא מִיָּא, וּמִיד וַיִּשָּׂא יַעֲקֹב רַגְלָיו וַיֵּלֶךְ
 אֶרְצָה בְּנֵי קָדָם, וְתַפְּן אֲזִדְמַנַּת לִיה בִּירָא, כְּדִקְאֲמַרְן,
 וְאֲזִדְמַנַּת לִיה אֲתִיתִיה.

רבי אלעזר אומר, חרן תפן חוה ודאי, והאי בירא
 בחקלא חוה. דאי לאו הכי, אמאי כתיב, (בראשית
 ט) ותרץ ותגד לאביה, אלא בגין דהוה סמוך למתא.
 ואמר רבי אלעזר, יעקב דאזדמנת ליה על בירא
 אתתא, אמאי לא אזדמנת ליה לאה, דהא
 קיימא ליה ליעקב כל אינון שבטין. אלא לאה, לא
 בעא קדשא בריך הוא לזונגא ליה ליעקב באתגלויא,
 דכתיב, (בראשית ט) ויהי בבקר והנה היא לאה, (מבולל)
 דהא קודם לכן לא אתגלויא מלה.

לשון הקודש

משום שהיה סמוך לעיר.
 ואמר רבי אלעזר, יעקב שהודמנה לו
 אשה על הבאר, למה לא הודמנה לו
 לאה, שהרי העמידה לו ליעקב כל
 אותם השבטים? אלא שאה לא
 רצה הקדוש ברוך הוא לזונגה עם יעקב
 בגלוי, שכתוב ויהי בבקר והנה היא
 לאה. ומכללו שהרי קדם לא התגלה
 הדבר.

בשכינה משום שאני רוצה להתחתן.
 כשאבא נשא ושלה את העבד, מצא עין
 המים, ואז הודמנה לאבא אשה, והנה
 במקום הזה לא מצאתי לא עין ולא באר
 ולא מים, ומיד – וישא יעקב רגליו וילך
 ארצה בני קדם, ושם הודמנה לו באר,
 כמו שאמרנו, והודמנה לו אשתו.

רבי אלעזר אומר, חרן, שם היה ודאי,
 והבאר הזו היתה בשדה. שאם לא כן,
 למה כתיב ותרץ ותגד לאביה? אלא

וְתוֹ, בְּגִין לְאַמְשָׁכָא עֵינָא וְלִבָּא דִּיעֲקֹב בְּשִׁפּוּרוֹ
 דְּרַחֵל, לְמַעַבְדַּ דִּיּוֹרִיָּה תַפְּנוּ, וּבְגִינָה (דף קנג ע"ב)
 אֲזִדְוֹנָת לִיה לְאָה, וְאוֹקִימַת כָּל אֵינּוֹן שְׁבַטִין. בְּמָה
 יִדַע יַעֲקֹב מָאן הִיא רַחֵל. אֶלָּא דְאֵינּוֹן רַעֲיִין אָמְרוּ
 לִיה, דְּכַתִּיב, (בראשית כט) וְהִנֵּה רַחֵל בָּתוּ בָּאָה עִם הָעֲאֵן.

תָּא חַזִי, מַה כְּתִיב, וַיֹּאמֶר (בראשית כט) אֶעֱבֹדָךְ שְׁבַע
 שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתַדְךָ הַקְּטָנָה, וְכִי מַה דַּעֲתִיה
 דִּיעֲקֹב דְּלֹא קָאָמַר עֶשְׂרַ יְרַחֵן אוּ שְׁתָּא חֲדָא, אֶלָּא
 שְׁבַע שָׁנִים אַמְאִי. אֶלָּא יַעֲקֹב בְּחֻכְמָתָא עֲבַד. בְּגִין
 דְּלֹא יִימְרוּן, דְּבְגִין תִּיאוּבְתָא דְשִׁפּוּרוֹ דְּרַחֵל עֲבַד,
 אֶלָּא בְּגִין חֻכְמָתָא, דְּסִיְהֲרָא בַת שְׁבַע שָׁנִין הִיא.
 וְכִלְהוּ שְׁבַע שָׁנִין עַלְאִין, שָׂרוּ עֲלִיהּ דִּיעֲקֹב עַד לָא
 נָסִיב לָהּ לְרַחֵל לְמִיתַב גַּבְהָ בְּדָקָא יְאוּת. דְּהָא יַעֲקֹב
 נָטַל פְּלָהוּ בְּקַדְמִיתָא, וְלִבְתַר אָתָּא לְגַבְהָ, בְּגִין

לשון הקודש

דַּעֲתוּ שֶׁל יַעֲקֹב שֶׁלֹּא אָמַר עֲשֶׂה
 יְרַחֵם אוּ שְׁנָה אַחַת, אֶלָּא שְׁבַע שָׁנִים
 לְמָה? אֶלָּא יַעֲקֹב עָשָׂה בְּחֻכְמָה, כְּדִי
 שֶׁלֹּא יֹאמְרוּ שֶׁבְּשִׁבְלֵי הַתְּשׁוּקָה שֶׁל
 יִפְיָה שֶׁל רַחֵל עָשָׂה, אֶלָּא בְּשִׁבְלֵי
 הַחֻכְמָה, שֶׁחֲלָבְנָה בַת שְׁבַע שָׁנִים הִיא,
 וְכֹל שְׁבַע הַשָּׁנִים הָעֲלִיוֹנוֹת שׁוֹרוֹת הָיוּ
 עַל יַעֲקֹב טָרָם נִשְׂא אֶת רַחֵל לְשִׁבְתָּ
 עִמָּה כְּרְאוּי, שֶׁהָרִי יַעֲקֹב נָטַל אֶת כָּלָם

וְעוֹד, כְּדִי לְמַשְׁךְ אֶת עֵינָו וְלִבּוֹ שֶׁל
 יַעֲקֹב בִּיפִי שֶׁל רַחֵל, לַעֲשׂוֹת שֵׁם אֶת
 דִּיּוֹרוֹ, וּבְשִׁבְלֵהּ הַזְּדוּנָה לוֹ לְאָה
 וְהַקִּימָה אֶת כָּל אוֹתָם הַשְּׁבַטִים. בְּמָה
 יִדַע יַעֲקֹב מִי הִיא רַחֵל? אֶלָּא שְׂאוֹתָם
 הַרוּעִים אָמְרוּ לוֹ, שֶׁכַּתּוּב וְהִנֵּה רַחֵל
 בָּתוּ בָּאָה עִם הָעֲאֵן.

כֵּן רָאָה מַה כְּתוּב, וַיֹּאמֶר אֶעֱבֹדָךְ
 שְׁבַע שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתַדְךָ הַקְּטָנָה. וְכִי מַה

לְאַשְׁתַּכַּח אִיהוּ שָׁמַיִם, וְאִיהִי אֶרֶץ.

וְרָזָא דְמַלְכָּה, וַיְהִי בְּעֵינָיו כְּנֻמִּים אַחָדִים, מָאִי
כְּנֻמִּים אַחָדִים, אֶלְא, כְּלָהוּ שְׁבַע שָׁנִין שְׁקִיל
לֹון בְּעֵינָיו, כְּאֵינוֹן עֲלָאוֹן. דְּאֵינוֹן אַחָדִין דְּלֹא
מִתְפָּרְשָׁאן, וְכְלָהוּ חַד, דְּמִתְקַשְׁרֵן דָּא בְּדָא. כְּאַהֲבָתוֹ
אוֹתָהּ, לְאַשְׁתַּכַּח כְּגוֹנָא עֲלָאָה.

תָּא חַזִּי, דְּאֶפִּילוּ לָבֵן רָמֵז לִיה בְּאֵינוֹן שְׁבַע, וְלֹא
יָדַע מָאִי קֹאמֵר, דְּפִתַּח וְאָמַר טוֹב, דְּכִתְיִב,
(בראשית כט) טוֹב תִּתִּי וְגו'. אָמַר רַבִּי אַבָּא, הָכִי הוּא וְדָאִי,
פִּלַּח שְׁבַע שָׁנִין, לְאַזְדוּגָא בְּשִׁמְטָה. אָמַר רַבִּי
אֶלְעָזָר, תָּא חַזִּי, בְּכָל אֲתֵר יוֹבְלָא סְתִים דְּלֹא אֲתִגְלִיא
וְשִׁמְטָה אֲתִגְלִיא.

תָּא חַזִּי, בְּשַׁעֲתָא דִּיעֲקֹב פִּלַּח שְׁבַע שָׁנִין קַדְמָאִין,
נִפְקָא קָלָא וְאָמַר, יַעֲקֹב, (תהלים קז) מִן הָעוֹלָם

לשון הקודש

כֹּא רֵאָה שְׂאֶפְלוּ לָבֵן רָמֵז לֹו כְּאוֹתָם
הַשְּׁבַע וְלֹא יָדַע מָה אָמַר. שְׁפִתָּהּ וְאָמַר
טוֹב, שְׁפִתּוֹב טוֹב תִּתִּי וְגו'. אָמַר רַבִּי
אַבָּא, כְּדָּ זֶה וְדָאִי, עֶבֶד שְׁבַע שָׁנִים
לְהַזְדוּגָּ עִם שִׁמְטָה. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר,
כֹּא רֵאָה, כְּכָל מְקוֹם הַיּוֹבֵל סְתוּם,
שְׁלֹא הַתְגַּלְתָּהּ, וְהַשְּׁמִטָּה הַתְגַּלְתָּהּ.

כֹּא רֵאָה, בְּשַׁעֲתָא שְׁנַעֲקֹב עֶבֶד שְׁבַע
שָׁנִים רֵאֲשׁוֹנוֹת, יַצָּא קוֹל וְאָמַר: יַעֲקֹב,

כְּרֵאֲשׁוֹנָהּ, וְאַחַר כֵּן כֹּא אֲלִיָּהּ, כְּדִי
לְהַפְּצָא הוּא שָׁמַיִם וְהִיא אֶרֶץ.

וְסוּד הַדְּבָר - וַיְהִי בְּעֵינָיו כְּנֻמִּים
אַחָדִים. מָה זֶה כְּנֻמִּים אַחָדִים? אֶלְא כָּל
שְׁבַע הַשָּׁנִים שְׁקִיל אוֹתָם בְּעֵינָיו כְּאוֹתָם
עֲלִיוֹנִים, שְׁהֵם אַחָדִים וְלֹא נִפְרָדִים,
וְכֹלָם אַחָד, שְׁנַקְשְׁרִים זֶה עִם זֶה.
כְּאַהֲבָתוֹ אֲתָהּ, לְהִיּוֹת כְּדִגְמָה
הָעֲלִיוֹנָה.

וְעַד הָעוֹלָם כְּתִיב, עוֹלָם סְתִים דְּלַעֲיָלָא יוֹבְלָא
 מִתַּמָּן שִׁירוּתָא. דְּאֵלִין דְּאִינוּן סְתִימִין, דְּלֹא אֲתַנְגְּלִיא
 לֹון מִן יוֹבְלָא אִינוּן. בְּגִין כַּךְ אֲסִתִּימוּ מִיַּעֲקֹב, דְּלֹא
 יָדַע, דְּחָשֵׁב דְּהָא מִן שְׂמַטָּה אִינוּן. וּבְגִין דִּיעֲבִיד
 שִׁירוּתָא מִעוֹלָם דְּלַעֲיָלָא, אֲתַכְּסִיין מִנִּיה, בְּגִין
 דִּיוֹבְלָא אִיהוּ סְתִים, וּלְבַתַּר דִּיעֲבְרוּ שְׁנֵי יוֹבְלָא
 דְּאֲתַכְּסִיא, עֲבַד שְׁנֵי שְׂמַטָּה דְּאֲתַנְגְּלִיין, וְאֲתַעֲפַר
 בְּתַרִּין עֲלָמִין וְאַחִיד לֹון.

תָּא חֲזִי, יֵאָה אֹלִידַת שִׁית בְּגִין וּבְרַתָּא חָדָא. וְהָכִי
 אֲתַחֲזִי, דְּהָא שִׁית סְטָרִין קְוִימִין עָלָה וְאֵלִין
 שִׁית, וּבְרַתָּא חָדָא, בְּרֹזָא עֲלָה נַפְקָא. רַחֵל אֹלִידַת
 תַּרִּין צַדִּיקִים. וְהָכִי אֲתַחֲזִי, הָא שְׂמַטָּה, דִּבִּין תַּרִּי
 צַדִּיקִי יִתְבָּא לְעֲלָמִין, דְּכְתִיב, (תהלים לז) צַדִּיקִים יִירְשׁוּ
 אֶרֶץ, צַדִּיק לְעֵילָא וְצַדִּיק לְתַתָּא. צַדִּיק לְעֵילָא, מִנִּיה

לשון הקודש

שְׂמַטָּה הַנְּגַלִּים, וְהַתַּעֲפַר בְּשְׁנֵי עוֹלָמוֹת
 וְאַחֲזוּ אוֹתָם.

בַּא רְאָה, לָאָה הוֹלִידָה שְׂשָׁה בְּנִים וּבַת
 אַחַת, וּכְךָ רְאוּי, שְׁהַרִי שְׂשָׁה צַדִּיקִים
 עוֹמְדִים עֲלֶיהָ, וְאֵלֹו שְׂשָׁה וּבַת אַחַת
 בְּסוּד עֲלִיוֹן יֵצְאָה. רַחֵל הוֹלִידָה שְׁנֵי
 צַדִּיקִים, וּכְךָ רְאוּי, הִנֵּה שְׂמַטָּה, שְׁבִין
 שְׁנֵי צַדִּיקִים יוֹשְׁבֵת לְעוֹלָמִים, שְׂכַתוֹב
 צַדִּיקִים יִירְשׁוּ אֶרֶץ. צַדִּיק לְמַעְלָה

כְּתוּב מִן הָעוֹלָם וְעַד הָעוֹלָם. הָעוֹלָם
 הַנְּסַתַּר שְׂלַמְעֵלָה הַיּוֹבֵל, מִשָּׁם
 הִרְאָה שִׁית. שְׂאֵלוּ שְׁהֵם נְסַתַּרִים, שְׂלֹא
 הַתַּנְגְּלָה לָהֶם, הֵם מִן הַיּוֹבֵל. מִשּׁוּם כַּךְ
 נְסַתְמוּ מִיַּעֲקֹב שְׂלֹא יָדַע, שְׁחָשֵׁב שְׁהַרִי
 הֵם מִן הַשְּׂמַטָּה, וּכְדִי שְׁיַעֲשֶׂה רְאָה שִׁית
 מִן הָעוֹלָם שְׂלַמְעֵלָה הַתַּכְּסוּ מִמֶּנּוּ,
 מִשּׁוּם שְׁהַיּוֹבֵל הוּא נְסַתַּר. וְאַחַר
 שְׁעֲבְרוּ שְׁנֵי הַיּוֹבֵל הַמְכַסִּים, עָשָׂה שְׁנֵי

נָגְדוּ מִיַּיִן עַל־אֵין. צַדִּיק לְתַתָּא, מִנִּיה נִבְעָא נּוֹקְבָא
 מִזָּא לְגַבֵּי דְכוּרָא, בְּתִיאֹוֹבְתָא שְׁלִים. צַדִּיק מְסַטְרָא
 דָּא, וְצַדִּיק מְסַטְרָא דָּא, בְּמָא דְדְכוּרָא לְעִילָא יְתִיב
 בֵּין תְּרֵי נּוֹקְבֵי, הָכִי נָמִי נּוֹקְבָא לְתַתָּא יְתִבָּא בֵּין
 תְּרֵי צַדִּיקֵי.

וְעַל דָּא, יוֹסֵף וּבְנֵימִין תְּרִין צַדִּיקִין גִּינְהוּ. יוֹסֵף זָכָה
 לְמַחְוֵי צַדִּיק לְעִילָא, בְּגִין דְנִטְר אֶת קַיִמָּא.
 בְּנֵימִין אִיהוּ צַדִּיק לְתַתָּא, לְאַתְעַטְרָא שְׂמִטָּה בֵּין תְּרֵי
 צַדִּיקֵי, יוֹסֵף הַצַּדִּיק, וּבְנֵימִין הַצַּדִּיק.

וְכִי בְנֵימִין צַדִּיק הָוָה, אֵין. דְּכָל יוֹמֵי לָא חָטָא
 בְּהַאי אֶת קַיִמָּא, וְאַף עַל גַּב דְּלֹא אֶזְדַּמֵּן לִיה
 עוֹבְדָא בְּיוֹסֵף. אִי הָכִי, אַמַּאי אַקְרִי צַדִּיק. אֶלָּא כָּל
 יוֹמֵי דְיַעֲקֹב הָוָה בְּאַבְלָא דְיוֹסֵף, לָא שְׂמֵשׁ עַרְסִיהּ.
 וְאִי תִימָא דְכַד אֶתְנַטִּיל יוֹסֵף מִיַּעֲקֹב, רַבִּיא הָוָה וְלֹא

לשון הקודש

שְׂשֹמֵר אֶת הַבְּרִית, וּבְנֵימִין הוּא צַדִּיק
 לְמַטָּה, לְעַטְר אֶת הַשְּׂמִטָּה בֵּין שְׁנֵי
 צַדִּיקִים - יוֹסֵף הַצַּדִּיק וּבְנֵימִין הַצַּדִּיק.
 וְכִי בְנֵימִין הִיָּה צַדִּיק? בֵּן, שְׂכַל יָמָיו
 לֹא חָטָא בְּאוֹת הַבְּרִית הַזֹּאת. וְאַף עַל גַּב
 שְׂלֹא הִזְדַּמֵּן לוֹ מַעֲשֶׂה כְּמוֹ יוֹסֵף, אִם בֵּן
 לְמָה נִקְרָא צַדִּיק? אֶלָּא כָּל יָמֵי יַעֲקֹב,
 בְּשָׂהִיָּה בְּאַבְלָא שֶׁל יוֹסֵף, לֹא שְׂמֵשׁ
 מִתָּנוּ. וְאִם תֵּאמַר, שְׂכַשְׁנַטְל יוֹסֵף

וְצַדִּיק לְמַטָּה. הַצַּדִּיק לְמַעְלָה, מִסְּנוּ
 שׁוֹפְעִים מִים עַל־יוֹנִים. הַצַּדִּיק לְמַטָּה,
 מִסְּנוּ נוֹבַעַת הַנִּקְבָּה מִים לְזָכָר
 בְּתִשׁוּקָה שְׂלֵמָה. צַדִּיק מַצַּד זֶה, וְצַדִּיק
 מַצַּד זֶה. כְּמוֹ שֶׁהַזָּכָר לְמַעְלָה יוֹשֵׁב בֵּין
 שְׁתֵּי נִקְבוֹת, כִּדְ גַם הַנִּקְבָּה לְמַטָּה
 יוֹשֵׁבֶת בֵּין שְׁנֵי צַדִּיקִים.

וְעַל כֵּן יוֹסֵף וּבְנֵימִין הֵם שְׁנֵי צַדִּיקִים.
 יוֹסֵף זָכָה לְהִיּוֹת צַדִּיק לְמַעְלָה, מִשּׁוּם

נְסִיב. וְאֵת אֲמֶרֶת דְּלֹא שְׁמֵשׁ עֲרִסְיָה, אֶלֶּא אַף עַל
גַּב דְּאַזְדָּוּוּג לְבַתָּר לֹא בָעָא לְשִׁמְשָׁא עֲרִסְיָה.

וְאַנְן הָכֵי תַנּוּ, בְּשַׁעָה דְשָׂאִיל יוֹסֵף לְבִנְיָמִין, אָמַר
לִיָּה אֵית לָךְ אִינְתוּ. אָמַר לִיָּה, אֵין. אָמַר לִיָּה
אֵית לָךְ בְּנִין, אָמַר לִיָּה אֵין. וְהִיד אֶקְרוּן, אָמַר לִיָּה
עַל שׁוּם אַחֵי וְכוּ' (נ"א אָמַר לִיָּה אֵית לָךְ בְּנִין, אָמַר לִיָּה וְמִנִּין לִי. וְאִיד
יִתְקָרוּן לָךְ, אָמַר לִיָּה עַל שׁוּם אַחֵי וְכוּ') גִּרְא וְנַעֲמָן וְגו' דְכַתִּיב (בראשית
מו) וּבְנֵי בְנִימִין פְּלַע וּבְכָר וְגו', וְאֵת אֲמֶרֶת דְּלֹא
שְׁמֵשׁ. (ס"א אֶלֶּא בְּהֵיא שְׁעָתָא).

אָמַר לִיָּה אֵין, דְּהָא בְּהֵיא שְׁעָתָא לֹא הוּוּ לִיָּה.
(ס"א לְבַתָּר דְּיִצְא מִבֵּית הָאִסּוּרִין הוּוּ לִיָּה) וְאִי תִימָא וּבְנֵי
בְנִימִין פְּלַע וּבְכָר. כִּד עָאֵלוּ לְמַעְרִים, הָכֵי הוּוּ וְדָאֵי,
דְּכָל זְמָנָא דְאַתְאֲבַל יַעֲקֹב עַל יוֹסֵף לֹא שְׁמֵשׁ
עֲרִסְיָה וְאוּלִיד בְּנִין. וְאָמַר בְּנִימִין, הָא יוֹסֵף אַחֵי,

לשון הקודש

והיאך תקראם? אמר לו, על שם אחי וגו' גִּרְא
וְנַעֲמָן וְגו', שְׂכַתוּב וּבְנֵי בְנִימִין פְּלַע
וּבְכָר וְגו', וְאֵתָה אֲמֶרֶת שְׁלֹא שְׁמֵשׁ?
וְאֶלֶּא בְּאוּתָה שְׁעָה.

אָמַר לוּ, כִּן, שְׁהָרֵי בְּאוּתָה שְׁעָה לֹא
הִיוּ לוֹ. וְלֵאחֵר שְׁיִצְא מִבֵּית הָאִסּוּרִים הִיוּ לוֹ
וְאִם תֵּאמַר, וּבְנֵי בְנִימִין פְּלַע וּבְכָר,
כְּשִׁנְכְּסוּ לְמַעְרִים, כִּךְ זֶה וְדָאֵי. שְׁכַל
זְמַן שְׁהֵתְאֲבַל יַעֲקֹב עַל יוֹסֵף, לֹא שְׁמֵשׁ

מִיַּעֲקֹב, עָלֵם הָיָה וְלֹא נִשְׁוִי, וְאֵתָה
אוֹמַר שְׁלֹא שְׁמֵשׁ מִסְתָּו? אֶלֶּא אַף עַל
גַּב שְׁהֵתְחַתֵּן לְאַחֵר כִּכֹּן, לֹא רָצָה
לְשִׁמְשׁ מִסְתָּו.

וְאַנְוּ כִּךְ שְׁנִינּוּ, בְּשַׁעָה שְׁשָׂאֵל יוֹסֵף
אֵת בְּנִימִין, אָמַר לוֹ: יֵשׁ לָךְ אִשָּׁה? אָמַר
לוֹ: כִּן. אָמַר לוֹ: יֵשׁ לָךְ בְּנִים? אָמַר לוֹ:
כִּן. וְאִיד נְקָרָאִים? אָמַר לוֹ: עַל שֵׁם אַחֵי
וְכוּ', וְאָמַר לוֹ, יֵשׁ לָךְ בְּנִים? אָמַר לוֹ, עַתִּידִים לִי.

את קיימא דאפא הוה. דהא ברית סיומא דגופא
 איתו, פיון דאיתו אתאבד, אנא אהא נטור
 (דף קנד ע"א)
 אתריה דאחי.

ואי תימא, הא ביהוה זמנא דאתאבד, לא הוה
 צדיק. דצדיק לא הוה עד דאערע עובדא ביה.
 אלא, בלהו הוו ידעי מייעקב. דיעקב הוה ידע דאתר
 דא ירית יוסף, ובגניי כף אוריך בלבן כל כף עד
 דיסתיים גופא, ומאן הוא סיומא דגופא, ברית. ועל
 דא כתיב, (בראשית ל) ויהי כאשר ילדה רחל את יוסף
 וגו', דהא ודאי השתא אשתלים גופא, פיון דגופא
 אשתלים, בעינא למיזל. ובגניי כף בנימין ידע ונטר
 אורחיה דאחי.

פיון דאתא ליוסף, ואשתפת. בנימין הדר לביתיה,
 ושמש ערסיה (אזלי ועאלו) ואוליד בנין. ועל דא

לשון הקודש

שהמקום הזה ירש יוסף, ומשום כך
 האריך אצל לבן כל כך, עד שיסתים
 הגוף, ומי הוא סיום הגוף? הברית, ועל
 בן כתוב ויהי כאשר ילדה רחל את
 יוסף וגו'. שהרי ודאי פעת השתלים
 הגוף. פיון שהשתלים הגוף, אני רוצה
 ללכת. ומשום כך בנימין ידע ושמר את
 דרך אחיו.

פיון שבא ליוסף ונמצא, בנימין חזר

משתו והוליד בנים. ואמר בנימין: הנה
 יוסף אחי, אות הברית של אבא היה,
 שהרי הברית היא סיום הגוף. פיון
 שהוא נאבד, אני אהיה שומר מקומו
 של אחי.

ואם תאמר, הרי באותו זמן שנאבד
 לא היה צדיק, שצדיק הוא לא היה עד
 שקרה המעשה הזה בו – אלא כלם היו
 יודעים מייעקב, שיעקב היה ידע